

Mr Jelena Nestorov Bizonj, generalna sekretarka Zadružnog saveza Vojvodine (ZSV), pored predsednika **Radislava Jovanova**, alfa i omega je svih aktivnosti Saveza, pa tako i upravo završenog projekta 1. Letnje škole zadrugarstva, održane 16 - 18 juna za 54 polaznika u ZZ „Mrkšićevi salaši“, Srpski Itebej, kao domaćinom. Osim uloge organizatora (ZSV), polaznicima je održala predavanje o primerima dobre prakse u svetu, koje je sa velikom pažnjom ispraćeno.

- Na kraju trodnevnog druženja možemo biti veoma zadovoljni. Imali smo priliku da zajedno sa učesnicima prisustvujemo predavanjima i obiđemo zemljoradničke zadruge, pri čemu su polaznici pokazali ogromnu želju za znanjem. Zato verujem u nove ideje u razvoju njihovog poslovanja. Ako bude interesenata ZSV će sa ovom vrstom edukacija nastaviti - rekla je mr Jelena Nestorov Bizonj, dodajući da su organizatori insistirali da polaznici budu mlađi ljudi jer je pred njima čitav radni vek.

U Letnjoj školi zadrugarstva bili su angaživani vrhunski predavači, profesori Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu i Ekonomskog u Subotici. **Prof. dr Vitomir Vidović**, priznati stručnjak u oblasti stočarstva bio je izuzetno egzakatan u svojim predlozima i polaznicima je sugerisao kako mogu da zarade na određenim segmentima proizvodnje i prerade. Sličan model primenio je i

prof. dr Žarko Ilin

, koji se osvrnuo na aspekt koji se često zanemaruje - ponavljanje procesa proizvodnje u toku godine i usmeravanje jednog dela proizvodnje na povrtarstvo.

Prof. dr Zoran Keserović

, vrhunski stručnjak u oblasti voćarstva i primeni savremenih tehnologija u voćarstvu, idejni je vođa i inicijator udruživanja voćara u Novom Slankamenu, a nesumnjivo je da je njegov doprinos voćnjacima ZZ „Voćar“ i Složenoj ZZ „Složni voćari“, ogroman. Njegovo predavanje je takođe izazvalo ogroman interes, samim tim što je predstavio više alternativnih voćnih vrsta, koje pojedinačno, mogu biti veoma profitabilne.

Prof. dr Koviljko Lovre

je sa ekonomskog aspekta približio svet u kojem danas živimo, svet velike tržišne borbe. Govorio je o novinama vezanim za Blockchain tehnologiju i izbegavanju posrednika prilikom transakcija, što je dalo povoda za razmišljanje o pravcima poslovanja u budućnosti i kako se postaviti na tržištu.

Programom letnje škole predviđen je obilazak zadruga i praktičnih primera kako se teorija realizuje u praksi, i uticajima na kvalitet proizvodnje i samog proizvoda, ali i života

uopšte.

- Obišli smo **ZZ „Mrkšićevi salaši“** u kojoj su polaznici bili smešteni. Pored toga što jedinstvena po smeštajno-ugostiteljskim kapacitetima i sopstvenoj „MS“ benzinskoj pumpi, ova zadruga je redak primer u našoj zemlji koja ima razvijene prerađivačke kapacitete. Videli smo impozantne skladišne kapacitete, koji nisu retki i na drugim mestima, doduše u manjem kapacitetu, ali pekara, klanica, trgovine, to ne postoji. U

ZZ „Agro - Klek“

imali smo priliku da vidimo farmu krava crvenog holštajna čija je prosečna mlečnost veća od proseka u EU. Godišnja proizvodnja od pet miliona litara mleka ovu zadrugu svrstava u sam vrh zadrugarstva u Srbiji. U

ZZ „Voćar“ u Novom Slankamenu

mogli smo da vidimo izuzetno uspešan primer napretka u zadrugarstvu u voćarskom delu, proizvodnju jabuke, trešnje - istakla je naša sagovornica.

Ovu inicijativu, kao i rad zadružnog sektora prepoznali su Kabinet ministra bez portfelja zaduženog za regionalni razvoj i Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu.

- Oni su podržali rad škole i ispratili njen tok, kao rezultat prepoznavanja značaja zadružnog organizovanja. Od njih potiču i određeni podsticaji za zadrugarstvo: akcija dodele bespovratnih sredstava za razvoj zadruga Kabineta ministra Krkobabića prisutna je poslednje tri godine. To je ogromna stvar na koju nismo mogli da računamo u prethodnom periodu. I Pokrajina je obuhvatila zadruge svim svojim konkursima. Prošle godine je iz, doduše skromnijih sredstava, raspisala konkurs za dodelu bespovratnih sredstava namenjenih zadrugama za kupovinu opreme i sistema za preciznu poljoprivredu, prepoznajući potrebu da se kroz zadruge inicira razvoj poljoprivrede - objasnila je naša sagovornica.

Ona je takođe istakla misiju ZSV usmerenu ka unapređenju međuzadružne saradnje. Primer takvog načina rada je i ZSV koji se povezao sa zadružnim savezima u regionu.

- Povezali smo se sa sebi sličnima i od toga smo imali i benefite. Zadružni savez Slovenije je bio čak konsultant u donošenju našeg Zakona o zadrugama. Ne bi tog odnosa bilo da nemamo izgrađenu poslovnu saradnju u prethodnom periodu. Povezivali smo i zadruge iz Slovenije i Vojvodine. Grupe njihovih zadrugara dolazile su u Vojvodinu. Prošle godine je grupa naših zadrugara i novinara posetila Sajam AGRA u Gornjoj Radgoni. Neke kopče smo načinili, ali one moraju da postoje na svim, a posebno na lokalnom nivou, jer nam upravo to nedostaje. Jedan od ciljeva ove škole je bilo i upoznavanje i povezivanje mladih zadrugara, jer ne možete se sa nekim udružiti ako ga ne poznajete. Iz tih kontakata može proisteći mnogo toga dobrog i u poslovnom, i u privatnom smislu. Ekonomska korist od ovih susreta može biti ogromna - zaključila je mr Jelena Nestorov Bizonj.

